

Artificiell intelligens kan göra skiftarbete hälsosammare och säkrare

Ett forskningsprojekt utarbetade rekommendationer för planering och användning av AI-lösningar i skiftarbete. Med framgångsrika lösningar kan man förbättra arbetstidsplaneringen samt skiftarbetarnas hälsobeteende och behandlingen av sömnlöshet. Förbättringar kan göra skiftarbete mer lämpligt för olika typer av arbetstagare.

Arbetshälsoinstitutets forskare utredde möjligheterna för artificiell intelligens att göra skiftarbete hälsosammare och förbättra arbetssäkerheten under de kommande fem åren. Representanter för arbetsplatser med skiftarbete, företagshälsovård och teknikföretag deltog i projektet.

Tidigare forskningsdata inom ämnet är begränsade, eftersom forskningen ofta har fokuserat på teknisk utveckling av AI-lösningar. Nu konstaterades att artificiell intelligens kan utnyttjas för ergonomisk arbetsskiftsplanering, behandling av skiftarbetares sömnlöshet samt som stöd för deras hälso- och säkerhetsbeteende. På så sätt är det möjligt att sänka hälso- och säkerhetsriskerna i skiftarbete att närma sig samma nivå som i dagarbete.

– Med hjälp av artificiell intelligens kan skiftarbetet anpassas ännu bättre till arbetstagarens livssituation och stödja hans eller hennes individuella hälso- och säkerhetsbeteende, säger forskningschef **Mikael Sallinen**.

Gemensamt skapande har en nyckelposition

Ett nära samarbete mellan arbetsplatsen, företagshälsovården och teknikutvecklaren är nyckeln till effektiv användning av artificiell intelligens. Då tar AI-lösningarna hänsyn till skiftarbetets hälso- och säkerhetsutmaningar och erbjuder praktiska lösningar för dem.

– Grunden för samarbetet är den gemensamma viljan att göra skiftarbete hälsosammare och säkrare än tidigare. Även delad kunskap om den artificiella intelligensens möjligheter och effekter stärker samarbetet, säger Mikael Sallinen.

Gemensamt skapande hjälper till att säkerställa att lösningarna baseras på arbetsplatsens verkliga behov, expertkunskap, fungerande teknik och oberoende bedömning. Det är därför viktigt att stärka samarbetet så att man på arbetsplatsen kan följa upp och utveckla effekten av de AI-lösningar som implementerats.

Checklista för AI-lösningar på arbetsplatsen

1. Beakta skiftarbetets särdrag.
2. Säkerställ dataskyddet, etiken och transparensen för arbetstids-, personal-, hälso- eller välbefinnandeuppgifter.
3. Stärk personalens AI-färdigheter. Erbjud tillräcklig utbildning och praktiskt stöd.
4. Involvera personal och viktiga teknikanvändargrupper i planeringen och testningen.
5. Utveckla lösningar i samarbete med företagshälsovården, utvecklare av AI-lösningar och vid behov forskare.
6. Bedöm konsekvenserna tillsammans med personalen. Utveckla verksamheten utifrån responsen.

Läs mer

Projektet Tekoälyn hyödyntäminen vuorotyön terveellisyiden ja turvallisuuden edistämisesssä (på finska) (<https://www.ttl.fi/tutkimus/hankkeet/tekoalyn-hyodyntaminen-vuorotyön-terveellisyiden-ja-turvallisuuden-edistamisessa>).

Rekommendationer för användning av AI-lösningar i skiftarbete (<https://www.ttl.fi/sv/teman/arbetshalsa-och-arbetsformaga/arbetstid/skiftarbete>).

Se inspelningen av webbseminariet Tekoäly vuorotyössä: ratkaisuja terveellisempään ja turvallisempaan arkeen (på finska) (<https://videot.ttl.fi/fi/ttl/embed/vod/429426905>).

Läs projektets slutrapport Tekoälyn hyödyntäminen vuorotyön terveellisyiden ja turvallisuuden edistämisesssä (på finska) (<https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-391-281-6>).

Projektet har finansierats av Arbetarskyddsfonden.

Ytterligare information

Mikael Sallinen, forskningschef, mikael.sallinen@ttl.fi, +358 30 474 2735

Kati Karhula, specialforskare, kati.karhula@ttl.fi, +358 30 474 2560

Päivi Vanttola, specialforskare, paivi.vanttola@ttl.fi, +358 30 474 2018

